

صنعت بیمه آلمان رتبه چهارم جهانی

● ابوالقاسم راه‌چمنی

مقدمه

آلمان با جمعیتی حدود ۸۳ میلیون نفر و مساحتی بالغ بر ۳۵۷۰۲۱ کیلومتر مربع (۳۴۹۲۲۳ کیلومتر مربع آن قلمرو و خشکی و ۷۷۹۸ کیلومتر مربع آن قلمرو و آبی است) پرجمعیت‌ترین کشور اروپایی غربی است. پایتخت این کشور برلین و زبان رسمی آن آلمانی است. واحد پول رسمی این کشور از ابتدای سال ۲۰۰۲ یورو است. مبارزه قدرت، آلمان را در نیمه نخست

قرن بیستم به دو جنگ ویرانگر جهانی وارد کرد. در سال ۱۹۴۵ میلادی کشورهای فاتح جنگ جهانی دوم یعنی آمریکا، انگلیس، فرانسه و شوروی (نیروهای متفقین) این کشور را اشغال کردند. با آغاز جنگ سرد، آلمان در سال ۱۹۴۹ به دو کشور تجزیه شد: جمهوری فدرال آلمان غربی و جمهوری دموکراتیک آلمان شرقی. جمهوری فدرال آلمان به اردوگاه اقتصادی و امنیتی غرب یعنی جامعه اروپا (بعدها اتحادیه اروپا) و ناتو پیوست. جمهوری دموکراتیک آلمان نیز به پیمان ورشو ملحق شد که اتحاد جماهیر شوروی رهبری آن را بر عهده داشت. افول اتحاد جماهیر شوروی و پایان جنگ سرد، مقدمات اتحاد مجدد دو آلمان را در سال ۱۹۹۰ فراهم کرد. از آن زمان دولت آلمان متحد تلاش کرده است با تخصیص سالانه ۱۰۰ میلیارد یورو صنایع، قدرت تولید، بهره‌وری و استانداردهای زندگی در بخش شرقی کشور را بهبود بخشد. اقتصاد آلمان یکی از قدرتمندترین و از لحاظ صنعتی پیشرفته‌ترین اقتصادهای جهان است. اقتصاد این کشور پنجمین اقتصاد بزرگ جهان به شمار می‌آید. رشد اقتصادی این کشور که سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۳ به یک درصد کاهش یافته بود در سال ۲۰۰۴ به ۱/۷ درصد افزایش یافت. نیروی فعال در این کشور ۴۳ میلیون نفر است که ۲/۸ درصد از آنها در بخش کشاورزی، ۳۳/۴ درصد در بخش صنعت و ۶۳/۸ درصد در بخش خدمات فعالیت می‌کنند. این در حالی است که سهم بخش کشاورزی در تولید ناخالص ملی ۱ درصد، صنعت ۳۱ درصد، و خدمات ۶۸ درصد است. بودجه سالانه این کشور ۱/۲ تریلیون دلار است و سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۰۴ میلادی ۲۸۷۰۰ دلار بوده است. مهم‌ترین صنایع آن شامل آهن، فولاد، زغال‌سنگ، سیمان، مواد شیمیایی، ماشین‌آلات، خودرو، الکترونیک، صنایع غذایی و نوشیدنی، کشتی‌سازی و منسوجات است.

براساس برآوردهای سال ۲۰۰۴، آلمان در این سال ۸۹۳/۳ میلیارد دلار کالا صادر کرده است. این کالاها شامل ماشین‌آلات، خودرو، فلزات، محصولات صنعتی، مواد غذایی و منسوجات بوده است. مهم‌ترین شرکای صادراتی آلمان، فرانسه (۱۰/۲ درصد)، آمریکا (۸/۸ درصد)، انگلیس (۸/۲ درصد)، ایتالیا (۷/۲ درصد)، هلند (۶/۳ درصد)، بلژیک (۵/۷ درصد)، اتریش (۵/۴ درصد) و اسپانیا (۵ درصد) بوده است. آلمان در سال ۲۰۰۴ میلادی ۷۱۶/۷ میلیارد دلار نیز کالا وارد کرده است. این کالاها شامل ماشین‌آلات، خودرو، مواد شیمیایی، مواد غذایی، منسوجات و فلزات بوده است. مهم‌ترین شرکای آلمان در زمینه واردات شامل فرانسه (۹/۲ درصد)، هلند (۸/۷ درصد)، آمریکا (۶/۵ درصد)، ایتالیا (۶/۱ درصد)، انگلیس (۵/۸ درصد)، بلژیک (۵/۸ درصد)، چین (۵/۳ درصد)، اتریش (۴/۳ درصد) بوده است. براساس آمارهای گمرک، جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۲ خورشیدی ۳ میلیارد و ۴۲ میلیون دلار کالا از آلمان وارد کرده و در مقابل ۳۴۷ میلیون دلار کالا به این کشور صادر کرده است.

صنعت بیمه در آلمان

براساس قوانین آلمان مؤسسات بیمه‌گر در این کشور به سه صورت فعالیت می‌کنند. شرکت‌های سهامی عام، مؤسسات بیمه موتوآل و شرکت‌های بیمه‌سهامی خاص. (نمودار ۱ و ۲) بیشتر نهادهای بیمه‌گر به صورت شرکت‌های سهامی عام فعالیت می‌کنند و حدود ۷۵ درصد حق بیمه را در آلمان تولید کرده‌اند. اگر چه تعداد مؤسسات بیمه موتوآل در آلمان بسیار زیاد است ولی این مؤسسات فقط ۲۰ درصد از سهم بازار را در اختیار دارند. شرکت‌های بیمه‌سهامی خاص نیز از لحاظ تعداد و از لحاظ تولید حق بیمه اهمیت چندانی ندارند.

یکی از دلایل اینکه شرکت سهامی عام نقش عمده‌ای در بازار بیمه آلمان ایفا می‌کنند این است که این شرکت‌ها شرایط مربوط به ساختار سازمانی و سرمایه را که در ماده ۷ (ساختار سازمانی) و مواد ۲۲ و ۵۳ (شرایط مربوط به سرمایه شرکت) قانون نظارت بر نهادهای بیمه‌گر ذکر شده است بهتر می‌توانند برآورده کنند. اما نکته جالب توجه در خصوص شرکت‌های بیمه سهامی عام در آلمان این است که فقط ۲۰ درصد این شرکت‌ها در بازار سهام حضور دارند. دلیل چنین وضعیتی این است که قوانین مربوط به بیمه در آلمان فعالیت در رشته‌های بیمه‌های عمر و درمانی از یک سو و بیمه‌های اموال و بیمه‌های مسئولیت از دیگر سو را به وسیله شرکت یا مؤسسه ممنوع می‌داند. هدف چنین مقرراتی این بوده که بیمه‌گر نتواند منابع مالی رشته‌های مختلف بیمه‌ای را به صورت سوبسید (یارانه) به دیگر رشته‌ها اختصاص دهد و به این ترتیب ثبات مالی شرکت را با خطر مواجه کند. در آلمان برای اینکه بتوان در رشته‌های مختلف بیمه فعالیت کرد، شرکت‌های سرمایه‌گذاری (هلدینگ) تاسیس شده است. این شرکت‌ها به صورت سهامی عام به ثبت رسیده و در بازار سهام حضور دارند. این شرکت‌ها سپس اقدام به تاسیس شرکت‌های فرعی برای فعالیت در بیمه‌های اموال، اشخاص، درمان و مسئولیت می‌کنند.

بخش خصوصی در صنعت بیمه آلمان

بخش خصوصی به سه صورت در صنعت بیمه آلمان فعالیت می‌کند: موتوآل‌ها، شرکت‌های بیمه عام و شرکت‌های بیمه بازرگانی. نخستین موتوآل‌ها در قرن شانزدهم میلادی شکل گرفتند و بیمه آتش سوزی به اعضای گروه‌های خاصی مانند اعضای گیلد (که در زبان آلمانی براندگیلد نامیده می‌شدند) ارائه می‌کردند. نخستین شرکت‌های موتوآل به نام‌های Gothaer Feuerversicherungs bank و Jothaer Lebensversicherung bank در نیمه اول قرن نوزدهم تاسیس شدند. پس از این دوش شرکت در نیمه دوم قرن نوزدهم

موتوآل‌های زیادی در رشته‌های مختلف بیمه‌ای فعالیت خود را آغاز کردند. نخستین شرکت بیمه‌ای عام با نام Feuercasse Hamburger General در سال ۱۶۷۶ تاسیس شد. پس از این شرکت، دیگر شرکت‌های عام بیمه‌ای که خدمات بیمه آتش سوزی به شهروندان ارائه می‌کردند در تمامی ایالت‌های آلمان در قرن هجدهم و نوزدهم تاسیس شدند.

پس از این مدت، شرکت‌های عام بیمه‌ای فعالیت در دیگر رشته‌های بیمه‌ای را نیز آغاز کردند. نخستین شرکت‌های بیمه بازرگانی (انتفاعی) در سال ۱۷۶۵ تاسیس شدند و در رشته بیمه‌های حمل و نقل دریایی فعالیت می‌کردند. مرکز استقرار این شرکت‌ها در هامبورگ و برلین بود. نخستین شرکت بیمه بازرگانی در رشته بیمه‌های زندگی در سال‌های میانی قرن هجدهم تاسیس شد. یکی از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری و توسعه بیمه‌های زندگی یافته‌های جدید در دانش ریاضی و رشته احتمالات بود. برای مثال کارل فریدریش گاس (۱۷۷۷ تا ۱۸۶۵) ریاضی‌دان آلمانی به یک شرکت بیمه در شهر گوتینگن درباره چگونگی محاسبه حق بیمه در بیمه‌های عمر خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌کرد. او با استفاده از آمار، احتمالات

مرگ اشخاص را با توجه به سن آنها تعیین می‌کرد.

در نیمه نخست قرن نوزدهم شرکت‌های بیمه بازرگانی بیشتر در این سه عرصه فعالیت داشتند: بیمه حمل و نقل، بیمه آتش سوزی و بیمه‌های زندگی. قرن نوزدهم میلادی همچنین شاهد شکل‌گیری شرکت‌های بزرگ بیمه‌ای سهامی عام بود. در سال ۱۸۱۸ شرکت (Agnippina) تاسیس شد. این شرکت هم‌اکنون Zurich Agrippina نام دارد.

در سال ۱۸۹۰ نیز شرکت Gesellschaes Allianz Versicherungs تاسیس شد. وقوع آتش سوزی مهیب و گسترده در هامبورگ در سال ۱۸۴۲ تقریباً مرکز این شهر را نابود کرد. این حادثه سبب شکل‌گیری شرکت‌های بیمه اتکایی شد. نخستین شرکت بیمه اتکایی به نام gesellschafts در Kolnisch Ruckversicherungs سال ۱۸۴۶ تاسیس شد و پس از آن شرکت

نمودار یک: تعداد انواع شرکت‌های بیمه در سال ۲۰۰۲

نمودار دو: سهم تولید انواع شرکت‌های بیمه در سال ۲۰۰۲

مونیخری در سال ۱۸۸۰ فعالیت خود را آغاز کرد.

قوانین بیمه آلمان

نخستین قانون نظارت بر فعالیتهای شرکت بیمه خصوصی در ماه

می سال ۱۹۰۱ در آلمان تصویب شد و سازمان نظارتی بیمه را ایجاد کرد. علاوه بر آن «قانون مربوط به قراردادهای بیمه» در ماه می سال ۱۹۰۸ تصویب شد. این قانون حقوق و تعهدات طرفین قراردادهای بیمه را مشخص می کرد.

رشد اقتصادی آلمان و توسعه صنایع این کشور سبب افزایش تقاضای پوشش های بیمه ای شد. پیش از جنگ جهانی اول در این کشور در مجموع ۹۶۲ شرکت بیمه در رشته زندگی، ۴۸ شرکت در بیمه های اموال و حوادث و ۱۰۱ شرکت در بیمه های آتش سوزی و مسکونی

فعالیت می کردند. رشته های جدید بیمه همانند بیمه سرقت، بیمه اعتبار، بیمه خطرات حمل و نقل هوایی و بیمه های اتومبیل ایجاد شد.

پس از جنگ جهانی اول با انهدام صنایع آلمان، مصادره شدن اموال بیمه گران آلمانی در کشورهای عضو ائتلاف و افزایش شدید تورم، ضرر به های سنگینی به صنعت بیمه این کشور وارد شد. اصلاحات پولی در سال ۱۹۲۴ بسیاری از شرکت ها را در آستانه ورشکستگی قرار داد و تعداد شرکت های بیمه گره ۶۹۱ شرکت کاهش یافت. در چنین وضعیتی تقاضا برای تصویب قوانین بیمه ای سخت گیرانه تر افزایش یافت.

اصلاح قانون شرکت های بیمه در سال ۱۹۳۱ سبب افزایش قابل توجه نفوذ و کنترل دولت بر شرکت های خصوصی بیمه شد. از سوی دیگر این اصلاحیه پوشش بیمه ای در برخی از عرصه ها (مانند بیمه مسئولیت اربابان صنایع و خودروسازان) را اجباری کرد. در سالهای ۱۹۳۳ تا ۱۹۴۵ نفوذ مستقیم دولت بر شرکت های بیمه افزایش یافت. فقط سقوط دولت نازی در سال ۱۹۴۵ از ملی کردن شرکت های بیمه جلوگیری کرد.

نخستین سالهای پس از جنگ جهانی دوم برای صنعت بیمه آلمان بسیار دشوار و طاقت فرسا بود. در نیمه شرقی آلمان شرکت های خصوصی بیمه از فعالیت منع شدند و شرکت های دولتی بیمه به سبک اتحاد جماهیر شوروی جای آنها را گرفتند. شرکت های بیمه خارجی نیز مجبور شدند به آلمان غربی منتقل شوند.

در نیمه غربی آلمان قوانین حاکم بر شرکت های بیمه در مناطق تحت اشغال انگلیسی ها، فرانسوی ها و آمریکایی ها متفاوت بود و

جدول یک - ۱۰ شرکت برتر بیمه آلمان بر اساس رشته های مختلف بیمه

سهام بازار	نام شرکت	۱۰ شرکت برتر بیمه های غیر زندگی بر اساس حق بیمه تولیدی		سهام بازار		نام شرکت	۱۰ شرکت برتر بیمه های درمانی بر اساس حق بیمه تولیدی		سهام بازار		نام شرکت	۱۰ شرکت برتر صنعت بیمه آلمان بر اساس حق بیمه تولیدی	
		۲۰۰۲	(۲۰۰۰)	۲۰۰۲	(۲۰۰۰)		۲۰۰۲	(۲۰۰۰)	۲۰۰۲	(۲۰۰۰)		۲۰۰۲	(۲۰۰۰)
٪۱۹/۵۰	Allianz	۱	(۱)	٪۱۵/۳۰	٪۱۶/۰۰	Ergo	۱	(۱)	٪۱۸/۶۶	٪۱۷/۷۰	Allianz	۱	(۱)
٪۵/۹۰	Ergo	۲	(۲)	٪۱۳/۲۰	٪۱۳/۱۰	Debeka	۲	(۲)	٪۹/۶۶	٪۹/۰۴	Ergo	۲	(۲)
٪۵/۲۰	Gerling	۳	(۴)	٪۱۲/۵۰	٪۱۲/۵۰	Allianz	۳	(۳)	٪۸/۵۹	٪۸/۵۸	Generali	۳	(۳)
٪۴/۹۰	AXA	۴	(۳)	٪۷/۵۰	٪۷/۶۰	Signal Iduna	۴	(۴)	٪۴/۹۷	٪۴/۶۹	R+V	۴	(۴)
٪۴/۸۰	HUK Coburg	۵	(۵)	٪۵/۴۰	٪۵/۴۰	Generali	۵	(۵)	٪۴/۶۶	٪۴/۶۲	Zurich/Agrippina	۵	(۵)
٪۴/۶۰	R+V	۶	(۶)	٪۴/۸۰	٪۴/۹۰	Continentale/Europa	۶	(۶)	٪۴/۵۳	٪۴/۳۱	AXA	۶	(۶)
٪۴/۴۰	Zurich	۷	(۸)	٪۴/۳۰	٪۴/۶۰	Bayerische Beamten Krankenkasse	۷	(۷)	٪۴/۲۲	٪۲/۹۰	Debeka	۷	(۷)
٪۳/۹۰	Generali	۸	(۷)	٪۴/۱۰	٪۴/۲۰	Barmenia	۸	(۸)	٪۳/۷۰	٪۲/۲۱	Talanx (fotmer HDI)	۸	(۹)
٪۳/۲۰	HDI	۹	(۱۰)	٪۳/۷۰	٪۳/۷۰	DBV Winterthur	۹	(۹)	٪۳/۵۸	٪۳/۳۴	Bayern Vers, Offentlicher LV Anstalt	۹	(۸)
٪۳/۰۰	Wurttem - bergische/Wustenroth	۱۰	(۹)	٪۳/۲۰	٪۳/۳۰	Parion	۱۰	(۱۰)	٪۳/۲۱	٪۲/۰۶	Signal Iduna	۱۰	(۹)

بیمه‌گر باید از آن مطلع شود. در برخی از شرایط خاص (مثلاً اگر پس از خریداری سهام، نظارت دولت امکان‌پذیر نباشد) سازمان نظارتی می‌تواند انجام معامله را به تأخیر اندازد یا مانع آن شود.

ساختار اقتصادی صنعت بیمه آلمان

بیمه‌گران آلمانی همانند دیگر کشورهایی که صنعت بیمه در آنها به خوبی رشد و توسعه پیدا کرده است، محصولات بیمه‌ای متنوعی ارائه می‌کنند. مهم‌ترین رشته‌های بیمه‌ای مستقیم شامل بیمه‌های عمر، بیمه‌های اموال، بیمه‌های حوادث و بیمه‌های درمان است. (نمودار سه). مجموع شرکت‌های بیمه در آلمان در سال ۲۰۰۳ میلادی ۶۷۹ شرکت بوده است و این تعداد در ۱۰ سال گذشته نسبتاً ثابت باقی مانده است. شرکت‌های بیمه‌ای فعال در بیمه عمر بیشترین تعداد (۳۲۴ شرکت) را دارند. پس از آن شرکت‌های بیمه اموال و حوادث با ۲۵۱ شرکت قرار دارند و فقط ۵۵ شرکت در بیمه‌های درمان فعالیت می‌کنند. علاوه بر آن ۴۹ شرکت بیمه اتکایی در آلمان وجود دارد.

از لحاظ تعداد بیمه‌نامه‌های صادر شده در سال ۲۰۰۲، بیمه اتومبیل با ۹۸ میلیون بیمه‌نامه در صدر است و پس از آن بیمه عمر با ۹۱ میلیون بیمه‌نامه قرار دارد. در همین سال ۶۷ میلیون بیمه‌نامه در رشته بیمه اموال صادر شد و رده سوم را به خود اختصاص داد. البته اگر بخواهیم رشته‌های مختلف بیمه‌ای را براساس مبلغ حق بیمه رده‌بندی کنیم، این رتبه‌ها تغییر می‌کند. همان‌گونه که نمودار چهار نیز نشان می‌دهد حق بیمه‌های دریافت شده در بیمه‌های زندگی حدود ۴۵ درصد مجموع حق بیمه‌های دریافتی در سال ۲۰۰۳ را تشکیل می‌دهد و پس از آن بیمه‌های اموال و حوادث قرارداد که ۳۷ درصد حق بیمه‌های دریافتی را شامل می‌شود. بیمه‌های اموال و حوادث شامل بیمه‌های اتومبیل، مسئولیت، بیمه دعاوی حقوقی، بیمه املاک و بیمه حمل و نقل می‌شود. بیمه درمان انفرادی نیز با ۳۷ درصد جایگاه سوم را از لحاظ حق بیمه دریافتی به خود اختصاص داده است.

سبب پیچیده شدن امور می‌شد. تا سال ۱۹۵۱ هیچ سازمان ناظر که بر فعالیت‌های شرکت‌های بیمه نظارت کند، وجود نداشت. «شورای نیروهای متفکین» در سال ۱۹۴۷ میلادی ۷ شرکت بیمه را منحل کرد. این شرکت‌های بیمه در اصل متعلق به اتحادیه‌های بازرگانی بودند و در دولت ناسیونال - سوسیالیست (نازی) مجبور به ادغام شده بودند. افزایش رشد اقتصادی از سال‌های میانی دهه ۱۹۵۰ و تحولاتی همچون شکل‌گیری جامعه اقتصادی اروپا در سال ۱۹۵۷ سبب تقویت ساختار بخش خصوصی در صنعت بیمه آلمان شد.

بیمه‌گران خارجی در بازار بیمه آلمان

بیمه‌گران خارجی در بازار بیمه آلمان اجازه فعالیت دارند، مشروط بر آنکه شرکت‌های وابسته به آنها در آلمان مستقر شده و به ثبت رسیده باشند و تحت نظارت «سازمان نظارت بر امور مالی فدرال» فعالیت کنند. البته بیمه‌گران کشورهای عضو اتحادیه اروپا می‌توانند نه تنها با به ثبت رساندن شعبه‌های خود در آلمان در بازار بیمه این کشور فعالیت کنند، بلکه حتی می‌توانند از کشور مبدأ خود نیز خدمات بیمه‌ای به شهروندان آلمانی ارائه کنند. نظارت بر فعالیت این شرکت‌ها بر عهده نهاد نظارتی کشور مبدأ خواهد بود. در حال حاضر بازار بیمه آلمان تحت سیطره شرکت‌های بیمه‌ای قرار دارد که در آلمان مستقر هستند و شرکت‌های بیمه خارجی فقط ۲ درصد از بازار این کشور را در اختیار دارند. البته این آمار با توجه به محل استقرار شرکت‌های بیمه است و گر نه از لحاظ مالکیت شرکت‌های بیمه باید گفت شرکت‌هایی که مالکیت آنها به صورت کامل متعلق به خارجی‌هاست در بازار بیمه آلمان بسیار فعال هستند. (جدول ۱).

به لحاظ کلی شرکت‌های خارجی که در آلمان شرکت‌های فرعی و وابسته به خود را به ثبت رسانده و از طریق آنها فعالیت می‌کنند به دلیل اینکه زیر نظارت مقامات آلمانی هستند، در آمارها شرکت آلمانی تلقی می‌شوند. بنابراین شرکت‌های خارجی فقط شرکت‌هایی هستند که از طریق شعبه‌های خود در آلمان فعالیت تجاری می‌کنند.

در زمینه مشارکت در شرکت‌های بیمه هیچ محدودیت قانونی در آلمان برای سرمایه‌گذاران خارجی وجود ندارد. بانک‌ها، شرکت‌های صنعتی و دیگر نهادهای مالی و تجاری همگی در صنعت بیمه آلمان حضور دارند. البته براساس قانون نظارت نهادهای بیمه‌گر، شرایطی برای صاحبان عمده سهام (بیشتر از ۱۰ درصد سهام) در نظر گرفته شده است. برای مثال اگر سرمایه‌گذاری بخواهد بخش قابل توجهی از سهام یک شرکت بیمه را خریداری کند، سازمان نظارت بر نهادهای

نمودار سه: تعداد شرکت‌های بیمه بر حسب نوع فعالیت

نمودار چهار: ترکیب حق بیمه‌های تولیدی

حقیقت آگاه می‌شوند که خدمات تامین اجتماعی دولتی نمی‌تواند به وضعیت سابق ادامه پیدا کند و به احتمال بسیار این وضعیت تغییر خواهد کرد و به همین دلیل نیاز به انعقاد قراردادهای شخصی برای خدمات درمانی و بازنشستگی را احساس می‌کنند.

در سال ۲۰۰۳ مجموع منابع مالی شرکت‌های بیمه در آلمان ۸۰۰ میلیارد یورو ارزش داشت و به این ترتیب صنعت بیمه به یکی از مهم‌ترین نهادهای مالی و تامین سرمایه تبدیل شده است. شرکت‌های بیمه فعال در بخش بیمه‌های زندگی ۷۵ درصد این دارایی‌ها را در اختیار داشته‌اند. برای روشن‌تر شدن موضوع باید گفت منابع مالی در اختیار صندوق‌های مالی موتوال در آلمان در سال ۲۰۰۳ حدود ۴۳۶ میلیارد یورو بوده و منابع مالی صندوق‌های خاص (Special Funds) ۵۲۰ میلیارد یورو بوده است. صندوق‌های خاص، نهادهای سرمایه‌گذاری هستند که همانند صندوق‌های موتوال و براساس «قانون شرکت‌های سرمایه‌گذاری» فعالیت می‌کنند. صندوق‌های خاص حدود ۵۰ درصد از سهم بازار سرمایه‌گذاری را در اختیار دارند و شرکت‌های بیمه با تاسیس چنین صندوق‌هایی سرمایه‌گذاری‌ها و مدیریت منابع مالی خود را انجام می‌دهند. شرکت‌های بیمه در آلمان برای فروش بیمه روش‌های مختلفی را

جدول ۱ نشان‌دهنده وضعیت بازار بیمه آلمان در رشته‌های مختلف بیمه‌ای است. از لحاظ میزان حق بیمه تولید شده، سه شرکت نخست ۳۵ درصد سهام بازار را در اختیار دارند. در حالی که ۱۰ شرکت برتر صنعت بیمه آلمان در مجموع حدود ۶۰ درصد سهم بازار را در اختیار دارند.

از لحاظ حق بیمه تولید شده در سال ۲۰۰۲، صنعت بیمه آلمان پس از آمریکا، ژاپن و انگلیس رده چهارم را در جهان به خود اختصاص داده است. در سال ۲۰۰۲ حدود ۵ درصد مجموع حق بیمه‌های تولید شده در جهان به آلمان اختصاص داشت. این در حالی است که در سال ۱۹۸۰ این نسبت حدود ۹ درصد بود و بنابراین مشاهده می‌شود صنعت بیمه آلمان در سال‌های گذشته سهم خود را در بازار جهانی بیمه تا حدود زیادی از دست داده است.

سرانه بیمه و ضریب نفوذ بیمه نیز از سال ۱۹۸۰ تا کنون تا حد قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. سرانه بیمه مقدار حق بیمه دریافت شده براساس کل جمعیت کشور است. ضریب نفوذ بیمه نیز مجموع حق بیمه دریافتی براساس درصدی از تولید ناخالص داخلی است. در سال ۱۹۸۰ آلمان از لحاظ سرانه بیمه و ضریب نفوذ بیمه پس از آمریکا در رده دوم جهانی قرار داشت.

در سال ۲۰۰۲ ضریب نفوذ بیمه با ۶/۸ درصد از دیگر کشورهای توسعه یافته بسیار پایین‌تر بود. علاوه بر آن سرانه بیمه نیز با ۱۶۲۸ دلار کمتر از متوسط کشورهای صنعتی گروه ۷ بود. یکی از دلایل این کاهش این است که محصولات بیمه‌ای از عرصه تامین اجتماعی (به ویژه بیمه درمانی و بازنشستگی) به قراردادهای شخصی بیمه‌ای در کشورهایی مانند انگلیس و آمریکا تغییر پیدا کرده است. به عبارت دیگر خدمات تامین اجتماعی در کشورهای آمریکا و انگلیس کاهش پیدا کرده و شهروندان مجبور شده‌اند قراردادهای شخصی با شرکت‌های

۲۰۰۲	۲۰۰۱	۱۹۹۵	۱۹۹۰	۱۹۸۰	بیمه‌های بازنشستگی
۲/۲۴۷	۱/۹۱۹	۱/۸۵۳	۲/۸۶۶	۱/۴۹۶	حق بیمه دریافتی
۲/۷۶۵	۲/۶۰۰	۱/۷۰۴	۲/۰۴۶	۶۹۰	میزان خسارت (هزینه‌ها)
۷۲/۰۰۰	۷۰/۷۰۰	۴۹/۸۰۰	۳۵/۲۰۰	۱۶/۵۰۰	میزان سرمایه‌گذاری
۳/۲۴۴	۲/۳۵۲	۲/۶۳۴	۲/۵۵۷	۲/۲۰۲	بیمه بازنشستگی افراد مشغول به کار
۹۶۹	۳۲۰	۷۱۱	۶۱۶	۳۸۷	بیمه معولان و کهنسالان
۱۳۶	۱۲۰	۱۰۴	۱۰۸	۱۱۰	مستمری‌بگیران
۱۵۴	۱۳۶	۱۳۵	۱۶۲	۲۶۶	

برگزیده‌اند. این روش‌ها علاوه بر فروش مستقیم شامل فروش از طریق نمایندگان، کارگزاران، بانک‌ها، اینترنت و دیگر روش‌هاست. نمایندگان مهم‌ترین ابزار فروش بیمه‌نامه به‌شمار می‌روند و هر نماینده ملزم است فقط محصولات بیمه‌ای یک شرکت را به فروش برساند. نمایندگان در نیمی از افزایش فروش سالانه نقش دارند. فروش بیمه‌نامه از طریق بانک‌ها در آلمان چندان گسترده نیست. برخی نمونه‌های همکاری بلندمدت بین شرکت‌های بیمه و بانک‌ها (مانند همکاری شرکت Insurance R+V با بانک Volksbanken Raiffeisenbanken) از مفید بودن این تعامل حکایت می‌کند. اما در رسانه‌های جمعی اخباری منتشر شده که حاکی از نارضایتی همکاری شرکت بیمه Allianz با بانک

بیمه در زمینه بیمه درمانی و حقوق بازنشستگی منعقد کنند، در حالی که مزایای تامین اجتماعی هنوز به صورت سخاوتمندانه‌ای در آلمان ارائه می‌شود. البته در آلمان نیز شهروندان این کشور به صورت روزافزونی به این

Dresdner Bank بوده است.

چند سال قبل امیدواری گسترده‌ای ابراز شد که فروش بیمه‌نامه از طریق اینترنت به سرعت رواج یابد. اما به دلیل ساختار پیچیده قراردادهای بیمه که مستلزم مشاوره و تبادل نظر است، فروش اینترنتی هنوز نتوانسته است رواج پیدا کند. برخی معتقدند شاید بتوان اطلاعات بیمه‌ای و انواع خدمات و قراردادهای بیمه را از طریق اینترنت به مشتریان منتقل کرد و سپس تقاضاهای آنها را به سوی نمایندگان بیمه هدایت نمود.

بیمه‌های زندگی

بیمه‌های عمر در مقابل دریافت حق بیمه ثابت، خسارات مالی ناشی از فوت افراد را برای افراد تحت تکفل بیمه شده تأمین می‌کنند. علاوه بر آن بیمه‌های عمر وسیله‌ای برای پس‌انداز بلندمدت و دریافت مقرری در دوران بازنشستگی است. در سال ۲۰۰۳ از میان ۳۲۴ شرکت بیمه که در زمینه بیمه‌های زندگی فعالیت می‌کردند، حدود یک سوم آنها یعنی ۱۱۹ شرکت، بیمه عمر انفرادی عرضه می‌کردند. ۲۰۵ شرکت دیگر بیمه بازنشستگی عرضه می‌کردند. این بیمه نوع خاصی از بیمه عمر است که ویژه بیمه مستمری بازنشستگی افراد شاغل می‌باشد. بیشتر این شرکت‌ها به صورت متوال به ثبت رسیده‌اند و از لحاظ حقوقی مستقل از کارفرمای افراد بیمه‌شده شاغل، هستند و مستمری بازنشستگی کارکنان را تأمین می‌کنند. به دلیل اینکه شرایط این طرح مستمری بازنشستگی همانند قراردادهای بیمه است (مثلاً خسارات فوت یا نقص عضو) مقررات حاکم بر آن نیز همانند بیمه‌های زندگی است. البته این نوع بیمه (on Bü Pension) فقط ۳ درصد مجموع حق بیمه‌های زندگی را در سال ۲۰۰۳ تشکیل می‌داد و نقش اندکی در بازار بیمه آلمان دارد. (جدول دو).

بیمه عمر مدت‌دار انفرادی ۵۵ درصد حق بیمه تولیدشده در سال ۲۰۰۳ را به خود اختصاص داد و به این ترتیب مهم‌ترین محصول بیمه‌ای در بازار خرده‌فروشی بیمه آلمان به شمار می‌آید. بیمه مستمری سالانه (life annuity) که شکل سنتی تأمین آتیه در دوران بازنشستگی است توانست ۲۵ درصد مجموع حق بیمه‌های دریافت شده را به خود اختصاص دهد. بیمه‌نامه‌های گروهی نیز ۱۳ درصد حق بیمه‌های تولیدشده در بیمه‌های زندگی را در سال ۲۰۰۳ تشکیل می‌داد. در این نوع بیمه‌نامه یک نفر که عضو انجمن یا مجموعه خاصی است بیمه‌نامه‌های انفرادی با شرایط مشابه برای اعضای مجموعه خود خریداری می‌کند، مشروط بر آنکه بخشی از

حق بیمه به اعضا استرداد شود. دیگر محصولات بیمه‌های زندگی (مانند بیمه‌نامه‌های تکمیلی) که در کنار سایر بیمه‌نامه‌ها (مانند بیمه‌های نقص عضو یا حادثه) خسارات فوت را پرداخت می‌کنند، ۷ درصد بازار بیمه‌های زندگی را تشکیل می‌دهند و نقش اندکی در آن

دارند. جدول چهار بخش‌های مختلف بیمه‌های زندگی در بازار بیمه آلمان را در سال ۲۰۰۳ نشان می‌دهد.

بیمه‌های عمر مدت‌دار دارای دو جزء بیمه‌ای و سرمایه‌گذاری هستند. بیمه‌گر براساس جزء بیمه‌ای، در صورت فوت بیمه‌گذار در مدت قرارداد بیمه، خسارت فوت (که مبلغ آن در قرارداد ذکر شده) می‌پردازد. جزء سرمایه‌گذاری بر این اساس است که با گذشت زمان و در پایان مدت قرارداد (که به طور متوسط ۲۸ سال است) یا در صورت فسخ قرارداد، بیمه‌گر مبلغ معینی به بیمه‌گذار می‌پردازد. تعداد بیمه‌نامه‌های عمر که فاقد بخش سرمایه‌گذاری باشند بسیار اندک است. در بیمه‌های عمر بیمه‌گذار باید مبالغ معینی را به صورت منظم (معمولاً ماهانه) به بیمه‌گر پرداخت کند. این مبلغ براساس سن و جنسیت بیمه‌گر، مدت بیمه‌نامه و ارزش اسمی آن، تعیین می‌شود. از مبالغی که بیمه‌گر به صورت ماهانه پرداخت می‌کند یک بخش آن به پرداخت خسارات فوت (براساس جدول مرگ و میر) اختصاص می‌یابد. بخش دوم آن هزینه‌های اداری را تأمین می‌کند و نهایتاً بخش سوم آن در زمینه‌های مختلف سرمایه‌گذاری می‌شود تا سودآوری داشته باشد. به صورت سنتی بیمه‌های عمر برای تأمین هزینه‌های زندگی در دوره کهنسالی یا پرداخت غرامت به بازماندگان است. بیمه‌های عمر در آلمان برای بیمه‌شده و بازماندگان چند مزیت دارد: نخست اینکه در صورت فوت بیمه‌شده مبالغ پرداخت شده به ذینفع قرارداد بیمه، معاف از مالیات است. معافیت‌های مالیاتی دیگری نیز در بیمه‌های عمر در نظر گرفته شده است. مثلاً برخی از مشاغل مانند کسانی که

به صورت خود اشتغالی فعالیت می‌کنند یا کارمندان دولت، مبالغی که به صورت منظم برای حق بیمه عمر پرداخت می‌کنند از درآمد مشمول مالیات آنها کسر می‌شود. این مشوق‌های مالیاتی سبب شده است بیمه عمر به وسیله‌ای برای تأمین هزینه‌های زندگی در دوره کهنسالی و نیز روشی جهت پس‌انداز برای تمام مردم کشور تبدیل شود. در سال ۲۰۰۳ در آلمان بیش از ۸۰ میلیون بیمه عمر معتبر وجود داشت به گونه‌ای که به طور متوسط هر آلمانی دارای یک بیمه‌نامه

عمر بود.

بیمه‌های درمان

در آلمان خدمات درمانی بیشتر از طریق بیمه‌های تأمین درمانی و بیمه‌های درمان فردی تأمین می‌شود. کارگران (در مفهوم عام آن به معنی کسی که به استخدام دیگری درآمده است) و افراد تحت تکفل آنها (فرزندان و همسر) به صورت اجباری تحت پوشش بیمه‌های درمانی قرار می‌گیرند. بر اساس اصل همبستگی، حق بیمه در بیمه‌های تأمین درمانی به صورت درصدی از درآمد ماهانه تعیین می‌گردد ولی به همه خدمات یکسانی ارائه می‌شود. نیمی از حق بیمه را کارفرما و نیم دیگر را کارگر پرداخت می‌کند. دانش‌آموزان، بازنشستگان، بیکاران و معلولان از تخفیف در پرداخت حق بیمه برخوردارند.

تقاضا برای بیمه‌های درمان خصوصی از چند منبع منشأ می‌گیرد: نخست کسانی که درآمد بالایی دارند و درآمد آنها از سقف درآمد ذکر شده در مقررات تأمین اجتماعی (در حال حاضر ماهانه ۴ هزار یورو) بیشتر است. چنین افرادی می‌توانند از خدمات درمانی بیمه‌های تأمین اجتماعی کنند یا اینکه از بیمه‌های درمانی بیمه‌گران تجاری استفاده کنند. گروه دیگر کسانی هستند که مشمول بیمه‌های اجباری خدمات درمانی دولتی نمی‌شوند (مانند افراد که در مشاغل خود اشتغالی فعالیت می‌کنند)، گروه سوم کسانی هستند که با وجود بهره‌مندی از خدمات بیمه درمانی اجباری، برای تکمیل پوشش بیمه‌ای، بیمه درمانی خصوصی خریداری می‌کنند. تعداد افراد تحت پوشش بیمه‌های درمانی اجباری و تکمیلی در جدول سه آمده است. در این جدول میزان افزایش افراد تحت پوشش بیمه‌های خدمات درمانی بین سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۳ نشان داده شده است. در کشوری که جمعیت آن ۸۳ میلیون نفر است حدود ۲۷ میلیون نفر از خدمات شرکت‌های بیمه بازرگانی برای بیمه درمانی سفرهای خارجی استفاده می‌کنند، ۱۲ میلیون نفر دارای بیمه‌نامه تکمیلی هزینه‌های بیمارستانی هستند و فقط ۸ میلیون نفر دارای پوشش کامل بیمه درمانی از شرکت‌های بیمه بازرگانی می‌باشند.

بیمه‌های کامل درمانی حدود ۷۱ درصد مجموع حق بیمه‌های تولیدی را در سال ۲۰۰۳ تشکیل می‌داد. پس از آن بیمه‌های درمان تکمیلی قرار داشت که ۱۲/۶ درصد حق بیمه‌ها را شامل می‌شد. بیمه‌های بلندمدت مراقبت‌های بهداشتی نیز ۸ درصد حق بیمه‌ها را تشکیل می‌داد. ترکیب حق بیمه‌های دریافتی در بخش بیمه‌های

جدول سه - تعداد افراد تحت پوشش بیمه‌های درمانی اجباری و تکمیلی

تعداد افراد تحت پوشش به میلیون نفر	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳
تعداد افراد دارای پوشش کامل بیمه درمانی	۷/۲۱	۷/۳۶	۷/۴۶	۷/۷۱	۷/۹۲	۸/۱۱
میزان رشد	—	٪۲/۱	٪۱/۰	٪۲/۰	٪۲/۰	٪۲/۳
بیمه تکمیلی هزینه‌های بیمارستانی	۱۰/۵۴	۱۰/۷۸	۱۰/۹۱	۱۱/۲۰	۱۱/۴۴	۱۱/۸۰
میزان رشد	—	٪۱/۳	٪۱/۲	٪۲/۷	٪۲/۲	٪۳/۱
بیمه نقص عضو و معلولیت	۲/۳۴	۲/۰۴	۲/۶۲	۲/۷۸	۲/۵۴	۳/۱۲
میزان رشد	—	٪۵/۴	٪۳/۳	٪۶/۱	٪۶/۰	٪۶/۰
بیمه درمانی تکمیلی بلندمدت	۰/۵۴	۰/۵۷	۰/۶۱	۰/۶۶	۰/۶۹	۰/۷۵
میزان رشد	—	٪۶/۰	٪۶/۱	٪۰/۴	٪۶/۲	٪۰/۷
بیمه درمانی اجباری بلندمدت	۸/۱۳	۸/۲۳	۸/۳۷	۸/۶۲	۸/۸۳	۹/۰۰
میزان رشد	—	٪۱/۲	٪۱/۷	٪۳/۰	٪۲/۴	٪۱/۹
بیمه درمانی سفر خارجی	۲۳/۰۴	۲۳/۳۵	۲۵/۴۳	۲۷/۱۵	۲۶/۸۲	۲۶/۶۰
میزان رشد	—	٪۱/۳	٪۱/۰	٪۶/۶	٪۱/۲	٪۰/۹
مجموع افرادی که از شرکت‌های خصوصی پوشش بیمه درمانی تهیه کرده‌اند	۵۱/۹۰	۵۲/۸۲	۵۵/۴۲	۵۸/۱۱	۵۸/۶۵	۵۶/۳۷
میزان رشد	—	٪۱/۸	٪۴/۰	٪۴/۰	٪۰/۰	٪۱/۲
مجموع افراد	۸۲/۰۴	۸۲/۱۸	۸۲/۲۸	۸۲/۴۴	۶۲/۶۴	۸۲/۶۳
میزان رشد	—	٪۰/۲	٪۰/۱	٪۰/۲	٪۰/۱	٪۰/۰

جدول چهار - ترکیب حق بیمه‌های دریافتی در بخش بیمه‌های درمانی

به میلیون یورو	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳
پوشش کامل	۱۲/۲۹	۱۳/۰۱	۱۳/۷۲	۱۴/۶۸	۱۵/۸۹	۱۷/۵۳
سهام از مجموع	٪۶۳/۶	٪۶۵/۳	٪۶۶/۲	٪۶۷/۶	٪۶۶/۶	٪۷۰/۹
بیمه خدمات روزانه در صورت بستری	۰/۷۷	۰/۸۰	۰/۷۸	۰/۷۷	۰/۷۶	۰/۷۶
سهام از مجموع	٪۴/۰	٪۴/۰	٪۳/۰	٪۳/۶	٪۳/۳	٪۳/۱
بیمه درمانی تکمیلی بلند مدت و بیمه تکمیلی بستری و غیره	۲/۸۶	۲/۸۴	۲/۸۶	۲/۹۱	۲/۹۹	۳/۱۰
سهام از مجموع	٪۱۴/۰	٪۱۴/۳	٪۱۴/۰	٪۱۳/۴	٪۱۲/۹	٪۱۲/۶
بیمه خدمات روزانه در صورت معلولیت	۰/۸۷	۰/۸۸	۰/۹۰	۰/۹۴	۰/۹۸	۱/۰۳
سهام از مجموع	٪۴/۶	٪۴/۴	٪۴/۳	٪۴/۳	٪۴/۲	٪۴/۲
بیمه خدمات درمانی اجباری بلند مدت	۲/۱۵	۱/۵۸	۲/۰۱	۱/۹۶	۱/۹۹	۱/۸۵
سهام از مجموع	٪۱۱/۱	٪۹/۹	٪۹/۷	٪۹/۰	٪۶/۶	٪۷/۶
بیمه‌های خاص	۰/۳۹	۰/۴۱	۰/۴۵	۰/۴۵	۰/۴۹	۰/۴۷
سهام از مجموع	٪۲/۰	٪۲/۰	٪۲/۲	٪۲/۱	٪۲/۱	٪۲/۱
مجموع	۱۹/۳۲	۱۹/۹۱	۲۰/۷۱	۲۱/۷۲	۲۳/۰۸	۲۴/۷۴
رشد	۰/۹	٪۳/۱	٪۴/۰	٪۴/۹	٪۶/۳	٪۷/۲

درمانی در جدول چهار نشان داده شده است.

است، پیش‌بینی می‌شود ضریب خسارت در بیمه‌های مسئولیت (در ریسک‌های مربوط به داروها و پس گرفتن خودروها) افزایش پیدا کند.

بیمه‌های اموال و حوادث

روند و بروز تحولات در بخش‌های مختلف بیمه‌های اموال و حوادث ممکن است با یکدیگر تفاوت‌هایی داشته باشند. در بیمه اتومبیل احتمال افزایش تعرفه‌ها وجود دارد و روش‌های جدیدی برای طبقه‌بندی و قیمت‌گذاری ریسک‌ها ارائه خواهد شد. بیمه‌های اموال به صورت روزافزونی به تغییرات و تحولات آب و هوایی بستگی خواهند داشت. بلایای طبیعی سال ۲۰۰۲ از یک سو به صنعت بیمه آلمان آموخت که به خسارات جدید و گسترده عادت کند و از سوی دیگر نشان داد که ضریب نفوذ بیمه بلایای طبیعی اندک است. براساس آمارهای انجمن بیمه‌گران آلمان از هر ده خانواده در آلمان فقط یک خانواده خود را در مقابل ریسک‌های بلایای طبیعی بیمه

بیمه‌های اموال و حوادث، پوشش‌های بیمه‌ای گوناگونی برای رخدادها و وقایع مختلف ارائه می‌کنند: وارد شدن خسارت، تخریب، انهدام، عدم‌النفع، ادعای اشخاص ثالث مبنی بر وارد شدن خسارت به دلیل قصور و اهمال، خسارات وارده به دلیل جراحت یا مرگ ناشی از حوادث مربوط به کار.

بیمه اتومبیل در سال ۲۰۰۳ میلادی ۴۱ درصد مجموع حق بیمه‌های تولیدشده در بیمه‌های اموال و مسئولیت را تشکیل می‌داد. پس از آن بیمه‌های اموال با ۲۷ درصد، بیمه‌های مسئولیت کلی با ۱۲ درصد و بیمه‌های حادثه خاص با ۱۱ درصد قرار داشت. بقیه سهم حق بیمه‌ها به صورت نامساوی بین بیمه هزینه‌های حقوقی، بیمه دریایی و بیمه کمک به توریست توزیع شده بود. (جدول پنج)

از سال ۱۹۹۸ ضریب کلی خسارت در بیمه‌های اموال و حوادث به صورت نسبی پایدار بوده و بین ۷۰ تا ۸۰ درصد تغییر کرده است. البته این نسبت‌ها در هر رشته متفاوت است و باید به این نکته توجه داشت. بیمه‌های اتومبیل بالاترین ضریب خسارت را داشته و در دوره مورد نظر تغییرات آن بسیار زیاد بوده است. به‌گونه‌ای که ضریب خسارت از ۱۰۴/۷ درصد در سال ۱۹۹۹ به ۸۸ درصد در سال ۲۰۰۳ کاهش یافته است. از میان بیمه‌های اتومبیل ضریب خسارت در بیمه کامل خودرو از سال ۱۹۹۸ (که شامل تأمین خسارت وارده به خودرو بیمه‌شده نیز می‌شود) کمتر از ۸۵ درصد بوده است. در همین مدت ضریب خسارت در بیمه‌های مسئولیت شخص ثالث حدود ۱۰۰ درصد بوده است. این وضعیت بیمه‌گران را مجبور کرد به‌رغم رقابت گسترده در بازار، حق بیمه در بیمه‌های شخص ثالث را در سال ۲۰۰۱، ۴/۷ درصد و در سال ۲۰۰۲ میلادی ۳ درصد افزایش دهند.

ضریب خسارت در بیمه‌های اموال از ۷۰ تا ۸۰ درصد به بیش از ۹۰ درصد در سال ۲۰۰۲ افزایش یافت. دلیل این امر توفان‌ها و سیل‌های گسترده‌ای بود که سبب وارد شدن خسارت‌های گسترده‌وی سابقه‌ای شد. براساس اطلاعات و آمار موجود به دلیل اینکه در سال ۲۰۰۳ حوادث آب و هوایی در آلمان وجود نداشت، ضریب خسارت کاهش یافته است.

ضریب خسارت در بیمه‌های مسئولیت در سال ۱۹۹۸ حدود ۸۰ درصد بود که در سال ۲۰۰۳ به ۷۳ درصد کاهش یافت. اما با توجه به اینکه قوانین اتحادیه اروپا و آلمان درباره مسئولیت سخت‌گیرانه‌تر شده

جدول پنج - ضریب خسارت در بیمه‌های اموال و حوادث

به میلیون یورو		۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳
بیمه‌های اتومبیل	حق بیمه دریافتی	۲۰/۰۷	۱۹/۸۴	۲۰/۴۰	۲۱/۳۴	۲۱/۹۸	۲۲/۲۷
	ضریب خسارت	۷۹۹/۵۰	۱۰۴۷/۰	۹۹۸/۸۰	۹۹۴/۴۰	۹۹۲/۶۰	۸۸۸/۰۰
بیمه‌های اموال	حق بیمه دریافتی	۱۲/۴۷	۱۲/۴۶	۱۲/۴۰	۱۲/۴۱	۱۳/۱۰	---
	ضریب خسارت	۷۷۹/۵۰	۷۷۸/۵۰	۷۷۲/۲۰	۷۷۱/۹۰	۷۹۴/۴۰	---
بیمه‌های مسئولیت	حق بیمه دریافتی	۵/۷۴	۵/۸۸	۵/۹۱	۵/۹۸	۶/۱۷	۶/۴۴
	ضریب خسارت	۸۲/۴۰	۸۳/۱۰	۸۸/۹۰	۸۴/۴۰	۷۵/۳۰	۷۳/۰۰
بیمه‌های حوادث فردی	حق بیمه دریافتی	۴/۳۱	۴/۴۰	۴/۴۶	۴/۵۱	۴/۵۷	۴/۶۲
	ضریب خسارت	۵۷/۴۰	۵۷/۰۰	۵۵/۲۰	۵۴/۴۰	۵۲/۴۰	۵۲/۰۰
مجموع بیمه‌های اموال و مسئولیت	مجموع حق بیمه دریافتی	۴۵/۷۵	۴۶/۹۷	۴۶/۹۷	۵۲/۶۸	۵۶/۹۱	---
	ضریب خسارت	۷۱/۱	۷۵/۰	۷۴/۴	۷۷/۸	۷۸/۳	---
	ضریب هزینه‌ها	۲۵/۸	۲۶/۰	۲۶/۷	۲۷/۱	۲۶/۳	---

کرده است. این وضعیت نشان‌دهنده فرصت‌های جدیدی برای صنعت بیمه است. دولت آلمان در حال بررسی طرح جدیدی است که براساس آن بیمه خطرات بلایای طبیعی اجباری خواهد شد.

سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه

برخی از منابع مالی شرکت‌های بیمه از لحاظ اقتصادی متعلق به بیمه‌گذاران است ولی مدیران آن در دوره زمانی معینی برعهده شرکت بیمه می‌باشد. قوانین و مقررات برای جلوگیری از سوءاستفاده یا اتلاف، منابع مالی شرکت‌های بیمه را به دو دسته تقسیم می‌کنند: منابع آزاد و منابع مقید (مشروط). تمامی وجه مربوط به تعهدات فنی (شامل ذخایر پرداخت خسارت، ذخایر تأمین مالی، ذخایر حق بیمه‌های تحقق نیافته، ذخایر ایام کهنسالی) جزء منابع مقید (مشروط) به‌شمار می‌آیند. دیگر منابع مالی جزء منابع آزاد محسوب

و بیمه‌های درمانی کاهش خواهد یافت ولی «بیمه عمر ریسک» (risk life insurance) گران‌تر خواهد شد زیرا متوسط طول عمر زنان بیشتر از مردان است.

بیمه‌های اموال و حوادث شامل خطوط بیمه‌ای متفاوتی است که تحولات یکسانی نخواهند داشت. مهم‌ترین بیمه این بخش یعنی بیمه اتومبیل باید به صورت مؤثر و بهینه‌ای خطرات تحت پوشش را مورد مطالعه و بررسی قرار دهد تا بتواند بین تعهدات (برای پرداخت خسارت) و حق بیمه‌های دریافتی نوعی توازن ایجاد کند.

به لحاظ تاریخی توسعه صنعت بیمه آلمان همواره ارتباط نزدیکی با توسعه اقتصادی کشور داشته است به گونه‌ای که صنعت بیمه توانسته نیازهای بیمه‌ای بخش‌های مختلف اقتصادی را برآورده کند. بنابراین توسعه بیشتر صنعت بیمه مستلزم پایان یافتن رکود کنونی اقتصاد آلمان است.

می‌شود.

سرمایه‌گذاری منابع مقید (مشروط) تابع قواعد و مقررات خاصی است. سازمان‌های نظارتی معمولاً آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ویژه‌ای برای سرمایه‌گذاری این منابع تدوین می‌کنند که در آنها شرایط سرمایه‌گذاری و متنوع بودن سرمایه‌گذاری به دقت تشریح شده است. در برخی از سرمایه‌گذاری‌ها که ریسک آن بیشتر است مطالعات و بررسی گسترده‌تری لازم دانسته شده و مثلاً حداکثر ۳۵ درصد این منابع می‌تواند در بازار سهام و حداکثر ۲۵ درصد آنها در املاک و مستغلات سرمایه‌گذاری شود. علاوه بر آن معاملات کوتاه مدت در این منابع (منابع مقید) مجاز دانسته نشده است. استفاده از این منابع برای انجام معامله در خصوص مشتقات مالی فقط برای معاملات تأمینی (معاملاتی که برای جلوگیری از ضرر و زیان انجام می‌شود) مجاز شمرده شده است.

منابع:

- 1-Albrecht, Peter and Raimand Maurer (2002). "self - Annuitisation, Consumption Short fall in Retirement and Asset Allocation: The Annuity Benchmark", *Journal of Pension Economics and Finance*, 1, 269-288.
- 2- Allianz Group (2004). *Annual Report of the Allianz - Group*, December 31, 2003.
- 3- Ba Fin/Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (2001). *Investment Directive* From December 20.2001.
- 4- Gesmtveband der Deutschen versicherungswirtschaft, 2004 year book. Maurer, Raimond (2004). "International Investors in Germany: Insurance companies and Investment Funds," *Funds*, in the German Financial System, Jan. System, Jan. P. Krahn and Reinhard H. Schmidt, Schmidt, eds. Oxford: Oxford University Press, 106-138.
- 5- wandel, Eckhart (1998). *Banken and Versicherungen im 19. and 20 jahundert*, Munchen.

چالش‌های صنعت بیمه آلمان و چشم‌انداز آینده

مهم‌ترین چالش بیمه‌گران درمانی خصوصی وضعیت نابسامان بیمه‌های درمانی دولتی است. زیرا دولت قصد دارد از طریق محدود کردن دسترسی شهروندان به بیمه‌های درمانی خصوصی، وضعیت آن را بهبود بخشد.

اتحادیه اروپا نیز قواعد و مقرراتی تدوین کرده است که براساس آن باید حق بیمه مردان و زنان یکسان باشد. به عبارت دیگر جنسیت در تعیین حق بیمه نباید نقشی داشته باشد. اجرای چنین مقرراتی در آلمان، که یکی از اعضای اتحادیه اروپاست، تأثیرات عمیق و گسترده‌ای بر شرکت‌های بیمه فعال در بیمه‌های عمر و درمانی خواهد داشت. در حالی که حق بیمه زنان در بیمه‌های عمر مدت‌دار